

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет історичний
Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

Затверджено

На засіданні кафедри нової та новітньої
історії зарубіжних країн
історичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №_1 від_31 серпня_2022 р.)

Завідувач кафедри _____доц. Баран З. А.

Силабус з навчальної дисципліни
«Колоніальна політика та культурні впливи Франції
у XIX – на початку XXI ст.»,
що викладається в межах ОПП Історія та археологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 032 Історія та археологія

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Колоніальна політика та культурні впливи Франції у XIX – на початку XXI ст.
Адреса викладання дисципліни	вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія
Викладачі дисципліни	Сипко Богдана Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн
Контактна інформація викладачів	bogdana.sypko@lnu.edu.ua https://clio.lnu.edu.ua/employee/sypko-b-v https://lnu.academia.edu/BogdanaSypko
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom або Facebook. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://clio.lnu.edu.ua/course/kolonial-na-polityka-i-kul-turni-vplyvy-frantsii-v-khikh-na-pochatku-khkh-st-014
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб сприяти удосконаленню у студентів-істориків професійних вмінь аналізу колонізаційних і деколонізаційних процесів. Тому у курсі представлено як огляд сучасних історіографічних концепцій, зокрема орієнталізму й оксиденталізму, так і методологічних підходів, які потрібні для фахової роботи з колоніальними та постколоніальними джерелами. .
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Колоніальна політика та культурні впливи Франції у XIX – на початку XXI ст.» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 032 Історія та археологія для освітньої програми Історія та археологія, яка викладається у VIII семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Колоніальна політика та культурні впливи Франції у XIX – на початку XXI ст.» є сприяти удосконаленню у студентів-істориків професійних вмінь аналізу колонізаційних і деколонізаційних процесів. Завдання: ознайомити студентів із особливостями колоніальної політики Франції у різні історичні періоди, проаналізувати характерні риси деколонізаційних процесів у середині XX ст., розглянути французьку “доктрину” культурних впливів і Франкофонії в останній третині XX – на початку XXI ст. Навчальна дисципліна формує такі програмні компетентності: <i>А). Загальні компетентності:</i> - Виявляти здатність навчатися та самонавчатися, ефективно планувати роботу й відповідально ставитися до обов’язків, вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний рівень протягом усього життя; - Адаптуватися до нових соціокультурних умов, ситуацій і викликів, самостійно набувати нових компетентностей, бути конкурентноспроможним. <i>Б). Фахові компетентності:</i> - Знати предметну область майбутньої професії, вміти аналізувати історичні явища, встановлювати і розуміти причинно-наслідкові зв’язки історичних подій і явищ, пояснювати політичні, соціокультурні, економічні процеси. <i>В). Програмні результати навчання:</i>

	<p>- Здатність продуктивно застосувати професійний і творчий потенціал як в інтересах суспільства (в освітній і соціальній сферах суспільного життя), так і для самореалізації особистості; розуміти проблематику ролі й місця людини в історичному процесі, політичній та соціальній організації суспільства;</p> <p>- Здатність аналізувати інформацію, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості;</p> <p>- Здатність професійно вести дискусії на історичні й суміжні теми; співвідносити знання про минуле з сучасними тенденціями розвитку суспільства.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Геффернен М. Значення Європи. Географія та геополітика / Майкл Геффернен [пер. з англ. В. Верлока]. – Київ : Дух і Літера, 2011. – 464 с.</p> <p>Ілюстрована історія Канади. 25-е ювілейне видання / за ред. Крейга Брауна. – Львів: Літопис, 2019. – 644 с.</p> <p>Плюта Н.В. Політичні дискусії у Франції з питань англо-французького колоніального суперництва навколо Єгипту / Н.В. Плюта // Вісник Київського міжнародного університету (Серія: “Міжнародні відносини”). – К.: КиМУ, 2009. – Вип. 8. – С. 217–239.</p> <p>Плюта Н.В. Французький колоніалізм: геополітичний та ідеологічний виміри / Н.В. Плюта // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ. –Рівне: РДГУ, 2010. – Вип. 18. – С. 116–126.</p> <p>Плюта Н.В. Французький колоніалізм другої половини ХІХ ст.: територіальне розширення та ідеологічні засади / Н.В. Плюта // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2008. – Вип. 12. – С. 141–150.</p> <p>Саїд Е. Орієнталізм. – К.: Основи, 2001. – 511 с.</p> <p>Саїд Е. Культура й імперіалізм. – К.: Критика, 2007. – 608 с.</p> <p>Сипко Б. Між “білою плямою” та “чорною сторінкою” в історії: дискусії про 17 жовтня 1961 р. у Парижі // Аль-Калям. – 2017. – № 6. – С. 136–151.</p> <p>Сипко Б. Наслідки Алжирської війни для Корсики: “чорноногі” та корсизм // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки: Історичні науки. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2015. – № 7 (308) / за ред. С. Гаврилюка. – С. 105–110.</p> <p>Сипко Б. Шарль де Голль перед викликом Алжирської війни (за матеріалами стенограм офіційних виступів) // Проблеми історії війн і військового мистецтва. Вип. 2. / За ред. Л.В.Войтовича. (Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України, Львівський національний університет ім. І. Франка, Національна академія сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного, 2019). – С. 199–212.</p> <p>Encyclopedia of Western Colonialism since 1450 / Thomas Benjamin, editor in chief. – Thomson Gale, 2007. – 1248 p.</p> <p>Luhmann T. M. The Good Parsi. The Fate of a Colonial Elite in a Postcolonial Society / T. M. Luhmann. – Harvard University Press, 1996. – 318 p.</p> <p>Сайт французького наукового журналу Історія заморських територій: Outre-Mers. Revue d'histoire [En ligne]. – URL: http://www.persee.fr/collection/outre</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>52 години аудиторних занять. З них 52 години лекцій, та 68 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>- Знати</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Витоки французької колоніальної політики; - – Особливості колоніальної політики у період Реставрації Бурбонів і Липневої монархії; - – Результати колоніальних надбань Другої імперії; - – Підходи до колоніалізму в період Третьої республіки; - – Впливи Першої та Другої світових воєн на колоніальну політику Франції; - – Еволюцію французького колоніалізму в період Четвертої республіки; - – Особливості деколонізаційних процесів; - –Зовнішню політику Франції у культурній сфері в останній третині ХХ – на початку ХХІ ст. - Вміти: - –аналізувати колонізаційні та деколонізаційні процеси; - - критично осмислювати інформацію, почерпнуту із засобів масової інформації та публіцистичних творів; - – працювати з історичними джерелами новітнього періоду; - –пояснити терміни “колонія”, “протекторат”, “метрополія”, “колоніалізм”, “підмандатна територія”, “тубілець”, “режим Віші”, “Вільна Франція”, “Французький союз”, “деколонізація”, “харкі”, “чорноногі”, “Французька співдружність”, “заморський департамент”, “заморська територія”, “алжирський синдром”, “рік Африки”, “Франкофонія”.
Ключові слова	Колоніалізм, колонія, метрополія, деколонізація, асиміляція, Франція, Заморська Франція
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p>Змістовий модуль 1. Французька колонізація у новий час</p> <p>Тема 1. Вступ до курсу.</p> <p>Тема 2. Французька колоніальна політика до початку ХІХ ст.</p> <p>Тема 3. Французька колоніальна політика в період Реставрації Бурбонів</p> <p>Тема 4. У гонитві за міражем: Французький Алжир у 1830-1954 рр.</p> <p>Тема 5. Колоніальна політика Другої імперії</p> <p>Тема 6. Колоніальна політика Третьої республіки</p> <p>Змістовий модуль 2. Від політики “освоєння” колоній, через деколонізацію до доктрини культурних впливів</p> <p>Тема 7. Колоніальна політика Франції у 1914-1939 рр.</p> <p>Тема 8. Друга світова війна та французькі колонії</p> <p>Тема 9. Спроби перегляду колоніальної політики у період Четвертої республіки</p> <p>Тема 10. Алжирська війна</p> <p>Тема 11. П’ята республіка та деколонізація Чорної Африки</p> <p>Тема 12. Заморська Франція на зламі ХХ –ХХІ ст. Культурні впливи Республіки.</p>
Підсумковий контроль, форма	Недиференційований залік оформляється за результатами роботи в семестрі.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисципліни <i>Історія Західної Європи і Північної Америки ХІХ – початку ХХ ст.</i> , достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство) проектно-орієнтоване навчання, дискусія.

<p>час викладання курсу</p>	<p>Зокрема, - Усні (лекція, евристична бесіда, доповідь, рецензія, дискусія) - Наочні (медіа-презентації, робота з картами) - Практичні (підготовка міні-групами студентів проєктів-презентацій).</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Аудиторія, обладнана медіа-проектором.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дві модульні контрольні роботи (модуль): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 (по лекційному матеріалі). • підготовка медіа-презентацій: 36% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 36 <p>Виконують групами 5-6 осіб Мета: порівняти розвиток країн, які вийшли зі складу Французького Співтовариства і тих, які сформували Заморську Францію. Виокремити наслідки перебування у французькій сфері впливу (політична система, економіка, культура) Алгоритм виконання: 1. Обрати країну (узгодити, щоб не було повторів); 2. Знайти цікаву інформацію; 3. Підготувати медіа-презентацію (на 20 хвилин).</p> <p>Відвідування лекцій: 24% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 24</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Залік оформляється за результатами поточної успішності</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>